

БАТЛАВ.

БОАЖЯ-НЫ ХҮРЭЭЛЭН БУЙ ОРЧИН, БАЙГАЛИЙН НӨӨЦИЙН УДИРДЛАГЫН
ГАЗРЫН ДАРГА _____ / А.ЭНХБАТ /

ЗӨВШӨӨРЧ, ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮҮРЭГ ХҮЛЭЭСЭН.

“ЦЭЦҮҮХ ТРЕЙД” ХХК-ИЙН
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ _____



/ Н.БИЛГҮҮН /

**“ЦЭЦҮҮХ ТРЕЙД” ХХК-ИЙН ТӨВ АЙМГИЙН СЭРГЭЛЭН СУМЫН 1-Р БАГИЙН
НУТАГТ БАЙРЛАХ “ХИМИЙН ХУВАНЦАР САВ БАГЛАА БООДОЛ, ДАХИН
БОЛОВСРУУЛАХ ЭКО ҮЙЛДВЭР” ТОДОТГОЛ ТӨСЛИЙН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ
ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

/АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН РЕГИСТРИЙН ДУГААР: 2066521/

ХЯНАСАН:

БОАЖЯ-НЫ ХБОВНУГ-Н МЭРГЭЖИЛТЭН _____ / П.ШИНЭЦЭЦЭГ /

БИЕЛЭЛТИЙГ ТАЙЛАГНАСАН:

“ДЭЭШЛЭХ ГОВЬ” ХХК-ИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ _____ /Ж. ЦЭВЭЭНЖАВ/
“ДЭЭШЛЭХ ГОВЬ” ХХК-ИЙН БО-НЫ МЭРГЭЖИЛТЭН _____ /Р. БААСАНЦЭРЭН/



2022 он

ГАРЧИГ

1.	ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА	4
1.1	Төслийн ерөнхий мэдээлэл	4
1.2	Төслийн хүчин чадал:.....	5
1.3	Төслийн технологи:	5
1.4	Түүхий эд, туслах материал:.....	6
1.5	Эцсийн бүтээгдэхүүн	7
1.6	Тоног төхөөрөмж	7
1.7	Хог хаягдал.....	8
2.	ТӨСЛИЙН ТАЛБАЙ, ТҮҮНИЙ ОРЧНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НИЙГЭМ-ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДЛЫН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ	9
2.1	Уур амьсгал	9
2.2	Геологийн тогтоц ба геоморфологи.....	9
2.3	Гадаргын ус	10
2.4	Газрын доорх ус	11
2.5	Хөрсөн бүрхэвч.....	11
2.6	Ургамлан нөмрөг	11
2.7	Амьтны аймаг.....	12
2.8	Нийгэм, эдийн засаг	12
3.	МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	14
3.1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт.....	14
3.2	Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөний биелэлт	16
3.3	Түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	16
3.4	Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт.....	17
3.5	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр биелэлт	17
3.6	Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	18
3.7	Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг нөлөөллийн бүсэд оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт	19
4.	ДҮГНЭЛТ	20
5.	ХАВСРАЛТ	21
5.1	Улсын бүртгэлийн гэрчилгээний хуулбар	21
5.2	Газрын эзэмших эрхийн гэрчилгээ	23
5.3	Ногоон байгууламжийн зураг, зардал	26
5.4	Хог хаягдлын гэрээ.....	29
5.5	Хөрсний шинжилгээний хариу	31
5.6	Усны шинжилгээний хариу	32
5.7	Ариун цэврийн байгууламж	33
5.8	Хаягдал ангилах хогийн сав	34

ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

Хүснэгт 1. Төслийн хэрэгжүүлэгчийн тодорхойлт	4
Хүснэгт 2. Үйлдвэрийн хүчин чадал	5
Хүснэгт 3. Амьтны аймгийн тойрог	12
Хүснэгт 4. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөөний биелэлт	14
Хүснэгт 5. Цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөний биелэлт	16
Хүснэгт 6. Түүх соёлын өвийг хамгаалах төлөвлөгөөний биелэлт	16
Хүснэгт 7. 2022 оны Хог хаягдлын төлөвлөгөөний биелэлт	17
Хүснэгт 8. 2022 оны Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр биелэлт	17
Хүснэгт 9. Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	18
Хүснэгт 10. Нөлөөллийн бүсэд оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт	19

ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ

Зураг 1. Төслийн талбайн харагдах байдал	4
Зураг 2. Түүхий эд	7
Зураг 3. Дахин боловсруулсан хуванцар	7
Зураг 4. Химийн бодисын сав, уутыг урьдчилан боловсруулах шугам	8
Зураг 5. Үйлдвэрийн технологийн саарал ус цэвэршүүлж дахин ашиглах байгууламжийн барилга	8
Зураг 6. Төслийн байршил	9

1. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

1.1 Төслийн ерөнхий мэдээлэл

Хүснэгт 1.Төслийн хэрэгжүүлэгчийн тодорхойлт

Төслийн нэр:	“Химийн хуванцар сав баглаа боодол, дахин боловсруулах эко үйлдвэр” төслийн тодотгол
Төслийн дугаар:	2017/АЗ-32
Төсөл хэрэгжүүлэгч:	“Цэцүүх Трейд” ХХК
Улсын бүртгэлийн дугаар:	9011026056
Регистрийн дугаар:	2066521
Төсөл хэрэгжүүлэгчийн хаяг:	Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг 5-р хороо, Энхтайвны өргөн чөлөө, Цэцүүх оффис, үйлдчилгээний төв. Утас: 70179777, 70187798, 70179677
Утас:	976-99057786

Байрлал: Төв аймгийн Сэргэлэн сумын 1-р багийн нутаг, Налайхын 4-р зөрлөгөөс ~500м, Замын үүд явах босоо тэнхлэгийн авто төв замаас ~800м

Газрын хэмжээ: 5 га

Барилгын хэмжээ:

*Үйлдвэрийн барилга 1378м.кв, оффисын хэсэг 352м.кв, нийт 1730м.кв

*Саарал ус цэвэршүүлэх барилга: 394.м.кв

*Агуулахын барилга: 2 барилга*230м.кв =460м.кв

*Уурын зуух, гүний худгийн байр: 29м.кв

*Харуулын байр: 18м.кв

* 2019.10 сард шинээр нэмж барьсан агуулах: 300м.кв

/ханын доод хэсэг битүү төмөрлөсөн дээд хэсэг торлосон/



Зураг 1. Төслийн талбайн харагдах байдал

Үйлдвэрийн тухай. Манай компани Төв аймгийн, Сэргэлэн суманд байрлах “Химийн бодисын сав баглаа боодол дахин боловсруулах” үйлдвэр болон химийн бодисын агуулах байрладаг нийт 10 га талбай газарт Монгол улсын Уул уурхайн компаниудад их хэмжээгээр хэрэглэдэг дотооддоо үйлдвэрлэж болох химийн бодисыг хүн, байгаль орчинд хор аюул

багатай технологи ашиглан, санхүүгийн хэмнэлттэй байдлаар үйлдвэрлэх талаар судалгааг хийн ажиллаж байна. Мөн бид дээрх өөрийн үйлдвэрийн нийт 10 га талбайд олон улсын болон дотоодын стандарт шаардлага, аюулгүй байдлыг бүрэн хангасан химийн бодисын үйлдвэрлэл, тээвэрлэлт, ханган нийлүүлэлт, хадгалалт, химийн бодисын сав баглаа боодлыг цэвэршүүлж, дахин боловсруулах иж бүрэн химийн бодистой холбоотой үйл ажиллагааны цогц парк бий болгохоор ажиллаж байна.

1.2 Төслийн хүчин чадал:

Үйлдвэрлэлийн машин, тоног төхөөрөмжийг угсарч суурилуулах, туршилт тохируулгыг хийх ажлыг 2018 оны 6 дугаар сард гүйцэтгэнэ. Туршилтын үйлдвэрлэлийг 2018 оны 7 дугаар сард явуулж, ажилчдыг дадлагажуулна. Үндсэн үйлдвэрлэлийг 2018 оны 8 дугаар сараас эхлэн явуулж, 2020 онд төслийн хүчин чадалд хүргэхээр төлөвлөв.

“Цэцүүх трейд” ХХК нь цаашдаа “Химийн бодисын агуулахын парк” байгуулах зорилготой бөгөөд эхний ээлжинд 3 агуулахыг барихаар бэлтгэж ажилдаа орсон болно. Одоогоор өөрийн охин компани болох “Хими сервис” ХХК нь 1200м² бүхий 1 ш агуулахыг барьж ашиглалтанд оруулхад бэлэн болсон.

Үйлдвэрийн ажлын горим нь, жилд ажиллах сар 12, 7 хоногийн ажлын өдөр 6, хоногт ажиллах ээлжийн тоо 2, ээлжийн ажиллах цаг 8 байна. Тус үйлдвэр 2018 онд 1 ээлжээр, 2019 оноос 2 ээлжээр ажиллах бөгөөд суурилагдах машины цагийн бүтээмжийг үндэслэн, үйлдвэрлэлийн төслийн хүчин чадлыг технологийн шугам тус бүрээр тооцож, дараах хүснэгтэд үзүүлэв.

Хүснэгт 2. Үйлдвэрийн хүчин чадал

Д/д	Үйлдвэрлэлийн шугамын нэр	Хүчин чадал,тн		
		Ээлжийн, кг	Сарын	Жилийн
1	PP уутыг бутлах угаах	480,0	24,5	269,3
2	PE савыг бутлах, угаах	3520,0	179,5	1974,7
3	Үрэл үйлдвэрлэх	3400,0	173,4	1907,4

Агуулахын байр нь төвийн халаалттай, байгалийн болон зохиомол гэрэлтүүлэгтэй, хүрэлцээтэй, агаар сэлгэх салхивчтай, агааржуулах хоолойтой, гар угаагуур байрлуулсан агуулахын гадуур цементэн бетон хашаатай бөгөөд агуулахын байр нь 24 цагийн харуул хамгаалалттай байна.

1.3 Төслийн технологи:

Хоёрдогч хуванцар үрэл үйлдвэрлэл нь ашиглагдсан химийн бодис, материалын сав, уутыг хэрчих, угаах, бутлах, хатаах, халаах, зүсэх, тасдах, хөргөх, савлах зэргээр тэдгээрийн физик, химийн шинж чанарыг хувиргахгүйгээр механик боловсруулалт хийж, хэлбэр дүрсийг нь өөрчлөн түүхий эд болгох үйл явц юм.

Хуванцар үрэл үйлдвэрлэх технологи нь дараах дамжлагуудаас бүрдэнэ.

I. Бэлтгэх. Сав, уутыг төрөлжүүлэн ялгаж, шахаж нягтруулна.

II. Жинлэх. Шахаж нягтруулсан түүхий эдийг жинлэнэ.

III. Хэрчих, угаах. Жинлэсэн түүхий эд тус бүрийг (сав, уут) жижиглэн хэрчиж, угаах машинд оруулна. Энэ дамжлагаар түүхий эдийг шороо, тоос, механик хольцоос салгана.

IV. Бутлах, угаах. Жижиглэгдэж угаагдсан түүхий эдийг бутлаж, угаана. Энэ дамжлагаар түүхий эдэд үлдсэн бохир нь механикаар бүрэн шигшигдэж цэвэрлэгдэнэ.

V. Хатаах. Бутлагдаж, цэвэрлэгдсэн түүхий эдийг хатаана.

VI. Хайлуулах. Хатаагдсан түүхий эдийг жигнэх аргаар халааж хайлмаг болгоно. Энэ дамжлагаар хайлмагаас хортой бодисуудыг сорж авна.

VII. Зүсэх. Хайлмагийг нарийхан хуванцар утас хэлбэрээр зүснэ.

VIII. Таслах. Утас хэлбэртэй хуванцрыг 3-5 мм-ийн урттайгаар таслана. Энэ дамжлагаар Хуванцар үрлүүд бий болно.

IX. Хөргөх. Хуванцар үрлүүдийг хөргөх цамхагт оуулан хөргөнө.

X. Савлах. Хөрсөн үрлийг шуудайнд савлаж, бэлэн бүтээгдэхүүн болно.

XI. Хураах. Савласан бүтээгдэхүүнийг агуулахад хураана. Бүтээгдэхүүний гарц нь 85% буюу 1 тн түүхий эдээс 850 кг бүтээгдэхүүн гарна.

1.4 Түүхий эд, туслах материал:

Төслийн үйлдвэрлэлийн түүхий эд буюу үндсэн материал нь химийн бодис, бүтээгдэхүүний полиэтилен сав, полипропилен уут болно. Монголын ХХДБҮХ-ны мэдээгээр манай улсын хэмжээнд жилд дунджаар 1,4 сая гаруй тонн хог хаягдал үүсдэг бөгөөд үүний 20-30 хувийг хуванцар сав, уут эзэлдэг ажээ. Импортоор авдаг нийт хуванцар савтай химийн бодис, бүтээгдэхүүний 97 хувийг БНХАУ-аас оруулж ирдэг бөгөөд үүний 91 хувь нь 30 литрээс бага багтаамж бүхий сав, уут байна. Үүнээс харахад дээрхи сав, уутны нөөц олон арван мянган тн-оор хэмжигдэхээр байна.

2016, 2017 онд улсын хэмжээгээр импортлосон техникийн ангиллын үйлдвэрлэлийн зориулалттай хуванцар бодисын сав, уут 8897768 ширхэг буюу 3330 тн болж байгаа нь төслийн үйлдвэрийн түүхий эдийн хэрэгцээг 1,5 жил хангах хэмжээ юм.

Цэцүүх трейд компани нь улсын хэмжээнд импортоор оруулж ирж байгаа үйлдвэрлэлийн технологийн бодисын дөнгөж 4 хувь буюу уул уурхайн болон ДЦС, хөнгөн, хүнсний үйлдвэрлэлийн технологид хэрэглэдэг техникийн ангиллын химийн бодисыг хангаж байна. Тус компанийн 2016, 2017 онд импортлосон техникийн ангиллын үйлдвэрлэлийн зориулалттай хуванцар бодисын сав, уут 358669 ш буюу 129 тн болж байна. Энэ нь төслийн үйлдвэрийн түүхий эдийн хэрэгцээг 1 сар хангах хэмжээ болно.



Зураг 2. Түүхий эд

1.5 Эцсийн бүтээгдэхүүн

Төслийн үйлдвэр ашигласан полипропилен, полиэтилен уут, савыг дахин боловсруулж, хоёрдогч хуванцар үрэл үйлдвэрлэнэ.

Полипропилен, полиэтилен үрэл нь хөнгөн, хийсэн материалынхаа өнгө, физик, химийн шинж чанарыг хадгалсан, цилиндр хэлбэртэй, цагаан будааны хэмжээтэй хуванцар болно. Эдгээр хуванцрууд нь ус, цахилгаан нэвтрүүлдэггүй, дулаанаа сайн хадгалдаг, хэвэнд сайн ордог, уян, азотын болон хүхрийн хүчлээс бусад хүчил, шүлтэнд тэсвэртэй, олон удаа дахин боловсруулах, мод, төмрийг орлуулах боломжтой зэрэг нийтлэг шинж чанартай түүхий эд юм.



Зураг 3. Дахин боловсруулсан хуванцар

1.6 Тоног төхөөрөмж

Төслийн үйлдвэрлэлийг явуулахад дараах машин, тоног төхөөрөмжүүд шаардлагатай. Үүнд:

Үйлдвэрлэлийн тоног төхөөрөмж

Төслийн үйлдвэрт БНХАУ-ын компанийн хуванцар сав, уутыг дахин боловруулах үйлдвэрлэлийн шугамыг суурилуулна.

- Хуванцар уутыг бутлах, угаах шугам
- Хуванцар савыг бутлах, угаах шугам
- Үрэл болгох шугам
- Хайлуулалтаас гарах хийг шүүх, зайлуулах төхөөрөмж
- Технологийн ашигласан усыг цэвэршүүлэх төхөөрөмж зэрэг болно.
- Сэрээт ачигч 1, түүхий эд зөөх, бэлэн бүтээгдэхүүнийг хураах, ачих

Үйлдвэрлэлийн машин, тоног төхөөрөмжүүдийн зураг, үнийн санал, техникийн үзүүлэлтийг 2 дугаар хавсралтад үзүүлэв.

Тээврийн хэрэгсэл

- Хүнд (35 тн) даацын ачааны автомашин 3 (одоогоор 1 автомашиныг ашиглаж байгаа, 2019 онд 2 автомашиныг шинээр худалдаж авна), үйлдвэрлэлийн түүхий эдийн хангамж, бүтээгдэхүүний борлуулалтад хэрэглэх.
- Дунд оврын автобус 1 (2018 онд түрээсээр автобус ашиглаж, 2019 онд шинээр худалдаж авна), ажилчдыг зөөх болон аж ахуйн хангамжид хэрэглэх.
- Суудлын машин 1, удирдлагын өдөр тутмын ажил болон аж ахуйн хангамжид хэрэглэх

ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН ТОНОГ ТӨХӨӨРӨМЖ



Зураг 4. Химийн бодисын сав, уутыг урьдчилан боловсруулах шугам

1.7 Хог хаягдал

Төслийн технологийн үйл ажиллагаанаас хатуу хаягдал гарахгүй бөгөөд зөвхөн ахуйн гаралтай хатуу хог хаягдал гарна.

Ахуйн хатуу хог хаягдал: Төслийг хэрэгжүүлэх явцад маш бага хэмжээтэй ахуйн хог хаягдал гарна. Жилд 1-1.5тн орчим ахуйн хог хаягдал гарах бөгөөд үүнийг Төв аймгийн Сэргэлэн сумийн ТҮК-тэй гэрээ хийн зайлуулна.

Усны хэрэглээ ба ахуйн шингэн хаягдал

Талбай: $32\text{м} \times 12\text{м} = 384\text{м}^2$,

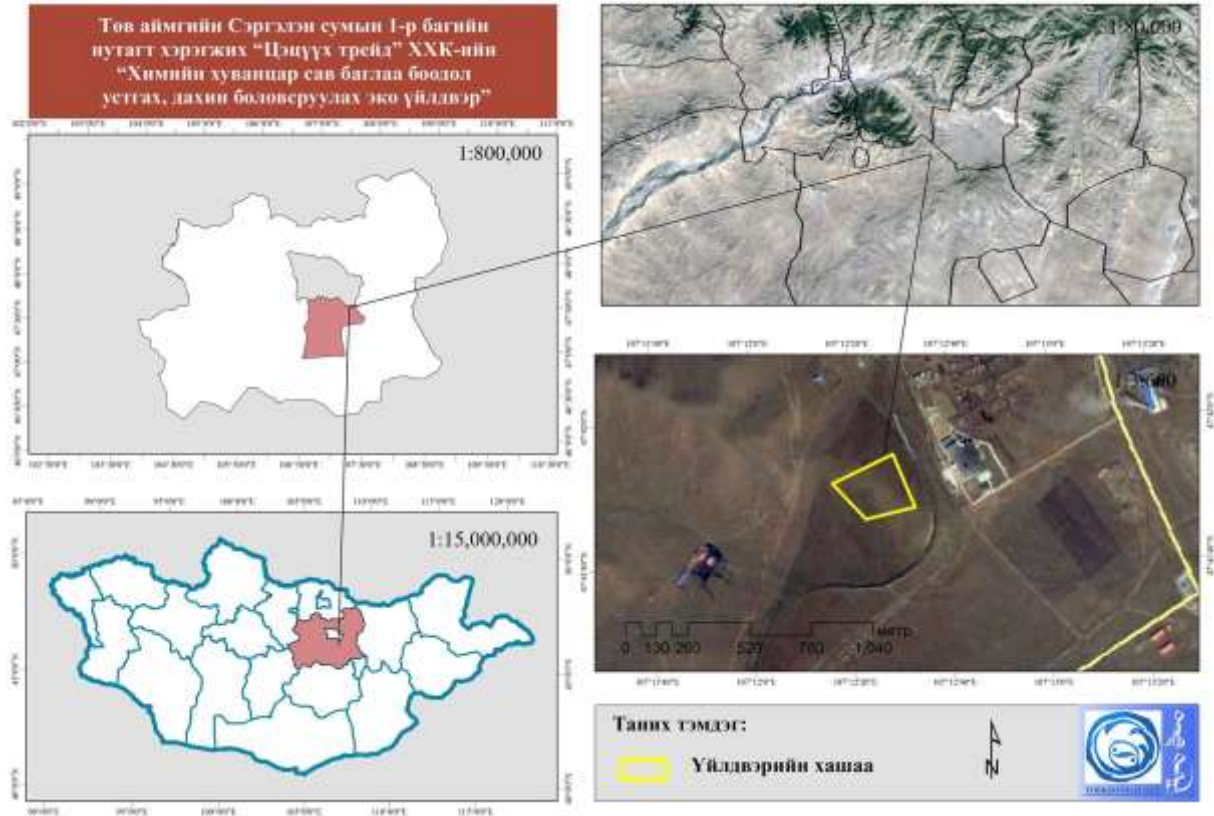
Зоорь: 4м-н гүнтэй хэрээсэн арматур бүхий өндөр маркийн бетоныг химийн тусгай зориулалтын бодисоор нягтаршуулсан 40см-н зузаантай шал, хана бүхий 5 тасалгаатай Үйлдвэрийн технологийн ашиглагдсан саарал усыг цэвэршүүлж дахин ашиглах байгууламжийн тоног төхөөрөмж, Гүний 1 худагтай.



Зураг 5. Үйлдвэрийн технологийн саарал ус цэвэршүүлж дахин ашиглах байгууламжийн барилга

2. ТӨСЛИЙН ТАЛБАЙ, ТҮҮНИЙ ОРЧНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НИЙГЭМ-ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДЛЫН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ

Төв аймаг, Сэргэлэн сум 1-р баг, Налайхын 4-р зөрлөгийн зүүн талд байрлана.



Зураг 6. Төслийн байршил

2.1 Уур амьсгал

Цаг уурын хувьд Монгол оронд ноёлох эх газрын эрс тэс уур амьсгал зонхилох бөгөөд энэ нь хоног, улирлын агаарын температурын хэлбэлзэл ихтэй, жилд унах тунадасны хувиарлалт жигд бус, хуурай, сэрүүн байдгаараа тайлбарлагдана. Агаарын дундаж температур 7 дугаар сард агаарын дундаж температур +25.0С, 1 дүгээр сард -27.40С байна. Жилд дунджаар 240 мм тунадас унах ба үүний 70-75% нь 4-10 саруудад буюу ургамал ургалтын үед унана. Салхины жилийн дундаж хурд 2.3 м/сек ба ноёлох чиг нь хойд ба баруун хойд зүг.

2.2 Геологийн тогтоц ба геоморфологи

Төсөл хэрэгжих талбай нь 1400 метрийн өндөрлөг бүхий геоморфологийн хувьд сибирийн геоморфологийн их мужийн Хангай, Хэнтийн уулархаг, Дорно Монголын талархаг мужид багтана. (Цэгмид, 1987) Төслийн ойр орчимд тархсан хотгор гүдгэрийг морфогенетик хэв шинжээр нь:

1. Тектоник элэгдлийн хэв шинжит хотгор гүдгэр
2. Элэгдэл-хуримтлалын хэв шинжит хотгор гүдгэр гэсэн 2 үндсэн хэв шинжид ангилан ялгаж болно

Тектоник-элэгдлийн хэв шинжит хотгор гүдгэрт - дундаж өндөр болон нам уулс хамрагдах ба эдгээр нь анх тектоник хөдөлгөөнөөр үүсч өргөгдсөн боловч хожим гадаад хүчний нөлөөгөөр элэгдэн өөрчлөгджээ. Энэ хэв шинжийн уулс нь үнэмлэхүй ба харьцах өндрөөрөө, морфологи хэлбэр дүрсээрээ өөр хоорондоо ялгарах тул дотроо 2 дэд хэв шинжийг үүсгэнэ.

1. Дунд зэрэг хэрчигдсэн хавтгай, бөмбөгөр оройтой налууувар хажуутай дундаж өндөр уул (H=1500-1800 m, h=300-400m)

Энэ дэд хэв шинжийн уулсад Эрдэнэ, Ар толгой, Аргуулын ар хөтөл болон Шаварт, Шивэртийн голын ус хагалбарын бэсрэг уулс хамрагдана.

Уулсын орой хяр хавтгайдуу мөлгөр хэлбэртэй. Хажуу нь харилцан адилгүй буюу эгцдүү, налууувар байх бөгөөд ихэвчлэн ой модоор битүү хучигдсан байна. Уулс нь ойн хилээс дээш гарахгүй гол төлөв 1500-1800 метрийн хооронд хэлбэлзэх ба 300-400 метрийн харьцах өндөртэй байна. Уулсын орой, хажуугийн дээд хэсэгт хадан цохиотой. Хажуу нь гол, горхи, ам хөндийгээр нилээд шигүү хэрчигдсэн байдаг.

2. Хүчтэй хэрчигдсэн шовхдуу, бөмбөгөр оройтой, хад чулуурхаг эгц хажуутай нам уул (H=1200-1400 m, h=100-300m), Ийм дэд хэв шинжийн уулс нь дээр дурьдсан уулсын ойролцоох голын болон уул хоорондын хөндий рүү шувтрах үзүүрт тархана. Тухайлбал Шавартын голын 2 тал руу бууж ирсэн Морин толгой (1212.0) зэрэг хэд хэдэн нам уулсыг дурьдаж болно. Эдгээр нам уулсын хооронд дурьдсан голуудын хөндий оршино. Элэгдэл, эвдрэлд нилээд автсан ийм нам уулсын хажуу нь эгц бөгөөд гуу жалга, гол горхиор их хэрчигдсэн байдаг. Ийм нам уулсын гадаргад суурь чулуулаг ил гарч хадан цохио үүсгэсэн байх нь элбэг тохиолдоно. Өндрийн хувьд 1000-1500м, харьцах өндөр нь 100-400 м байна.

Хуримтлалын хэв шинжит хотгор гүдгэр - Хараа голын томоохон цутгал болох Бороо голын баруун талын цутгал жижиг голуудын хөндий дагуу тархана. Энэ хэв шинжийн хотгор гүдгэрийн бүрэлдэн тогтоход тектоник нөлөө харьцангуй бага, харин гадаад хүчин зүйл давамгайл үүрэг гүйцэтгэсэн, өөрөөр хэлбэл урт удаан элэгдлийн үр дүнд үүсч хуримтлагдсан хэлбэрүүд юм.

Ийм хотгор гүдгэрийг дотор нь голуудын хурдаст тал (татмын, нам дэнжийн, хөндийн ёроолын), пролювийн хурдаст тал, аллюви-пролювийн хурдаст тал гэсэн дэд хэв шинжүүдэд хуваана. Хотгор гүдгэрийн энэ дэд хэв шинжээс энэ нутагт делюви-пролювийн болон аллюви-пролювийн хэвгий тал тархжээ. Хоногийн агаарын температурын хэлбэлзэл, нар салхины нөлөөгөөр уул нурууг бүрдүүлэгч суурь чулуулаг өгөршин үйрч урсгал ус, хүндийн хүчний нөлөөгөөр хажууг даган гулсаж бэл хормойн ийм хэвгий талыг үүсгэдэг байна.

2.3 Гадаргын ус

Төв аймгийн гадаргын усны эх үүсвэр болох Хэрлэн, Туул зэрэг том жижиг 30 гаруй голтой. Жанчивлан, Цайдам, Цахир зэрэг бүрд нууруудтай. Одоогоор Архуст сумын гадаргын усны ганц эх үүсвэр болох Галуутын гол сумын зүүн урд хэсгээр урсан өнгөрдөг. Төсөл хэрэгжих талбайн хамгийн ойрхон усны эх үүсвэр 3 км зайд орших гүний худаг байсан. 1961 онд хийгдсэн Монгол орны байрзүйн зурганд төслийн талбайд түр урсацтай Хар хустын горхи урсдаг байсан. Архуст сумын Нарст 2 дугаар багийн нутагт 1200 л/цаг ундратай булгаас эх авсан Ар хустын амын горхи одоогоор урсгалтай байдаг.

2.4 Газрын доорх ус

Төсөл хэрэгжих талбай нь Хангай-Хэнтийн гидрогеологийн массивт хамаарагдах бөгөөд газар доорх ус агуулагч чулуулаг нь сэвсгэр мезо-кайнозойн, интрузивын ан цавын болон палеозойн тунамал-хувирмал чулуулгаас тогтоно (Г. Туваанжав, 2017).

Энэ районд дараах уст үе тархсан байна. Үүнд:

- ✓ Делюви-пролювийн хурдасны уст үе
- ✓ Протерозой-палеозойн хурдсн ан цавын бүс дэх уст комплекс
- ✓ Интрузив гаралтай, ан цавын бүс дэх газар доорх уст комплекс.

Интрузив гаралтай хурдсын ан цавын бүс дэх газар доорх ус

Интрузив гаралтай хурдсын ан цавын бүс дэх газар доорх ус нь тухайн бүс нутгийн хувьд мөн л хангалттай тархсан. Ус орших нөхцөл, газар доорх усны хөдөлгөөн нь ан цавын бүсийн шинж чанараас ихээхэн хамаарна. Ус агуулах зузаалаг нь харьцангуй бага, хэдхэн арван метрээс үл хэтэрнэ. Газар доорх усны тэжээгдэл нь агаарын хур тунадасны шүүрэлт, зайлуулагдалын муж нь гипсометрийн хувьд түүний дор орших бусад уст үе, давхарга болох ба мөн хагарал, ан цаваас илрэх булаг болно. Энэ комплекст илэрсэн уст цэгүүдийн ундарга нь 0.4-150.0 л/с байна

2.5 Хөрсөн бүрхэвч

Сумын хөрсөн бүрхэвчинд ойт хээрийн хар хүрэн хөрс зонхилно. Энэ хөрс нь газарзүйн мужлал, гарал үүслийн хувьд нугат хээрийн хар шороон хөрснөөс цөлөрхөг хээрийн бор хөрсөнд шилжих завсрын шинж чанарыг агуулах ба ойт хээрийн аядуу зөөлөн чийглэг уур амьсгалтай, харьцангуй сайн ургамлан бүрхэвчийн дор үүссэн учраас үржил шим сайтай, зузаан ялзмагийн давхаргатай, хүндэвтэр механикийн бүрэлдэхүүнтэй, үрлэн бөөмөрхөг бүтэцтэй, сулавтар хүчиллэг ба саармагжуу хөрсний орчинтой байдаг. Уулсын хоорондохи ам хөндийгөөр нь улирлын болон мөнх цэвдэгт нугын болон нуга намгийн хөрс нилээд бий.

2.6 Ургамлан нөмрөг

Монгол орны ургамал-газарзүйн мужлалын Дундад-Халхын хээрийн тойрогт багтана. Хээрийн судалгаагаар эзэмшил газрын талбайн ургамлан нөмрөг нь жижиг дэгнүүлт үетэн-хялганат, ботууль-алаг өвст ургамлан нөмрөгтэй байна. Ашиглалтын талбайн тус нэгж талбарт Бясаат улалж /*Carex coriophora*/ 25-30%-иар Cop1 арвитайгаар, Агь /*Artemisa frigida*/, Крыловын хялгана /*Stipa krylovii*/, Хурган шарилж /*Artemisia commutata*/, Ногоон хоног будаа /*Setaria viridis*/, Беллардийн бушилз /*Kobresia billardii*/, Имт гичгэнэ /*Potentilla bifurica*/, зэрэг ургамал

5-10%-ийн бүрхэцтэй Sp арвитай, Имт гичгэнэ /*Potentilla bifurica*/ зэрэг ургамал 1-5%-ийн бүрхэцтэй Un арвитай тохиолдоно. Ургамлан нөмрөгийн тусгаг бүрхэц 1 м2 талбайд 25-30%, 10 м2 талбайд 30-35%, ургамлын дундаж өндөр 2-15 см, зүйлийн тоо 7. Өмнөх жилийн хагд өвс бага зэрэг тархсан. Ширэг улалж /*Carex duriuscula*/, 25-30%-иар Cop1 арвитайгаар, Дэрвээн хазаар өвс /*Cleistogenes squarrosa*/, Крыловын хялгана /*Stipa krylovii*/, Хялгасан дэвхэргэн цагаан /*Arenaria capilolaries*/, Хурган шарилж /*Artemisia commutata*/, Арзгар согсоолж /*Heteroparus hispidus*/, Ишгүй гичгэнэ /*Potentilla acaulis*/, Имт гичгэнэ /*Potentilla bifurica*/, Бүхэл навчит багдай /*Dontostemon integrifolius*/, Агь /*Artemisa frigida*/, Ленийн

ботууль /Festuca lenensis/, Ленийн ботууль /Festuca lenensis/ зэрэг ургамал 5-10%-ийн бүрхэцтэй Sp арвитай, Бууралд гандбадраа /Veronica incana/ зэрэг ургамал 1-5%-ийн Un арвитай тохиолдоно. Ургамлан нөмрөгийн тусгаг бүрхэц 1 м2 талбайд 30-35%, 10 м2 талбайд 30%, ургамлын дундаж өндөр 2-20 см, зүйлийн тоо 12. Өмнөх жилийн хагд өвс бага зэрэг тархсан. Хүн, малын хөлд бага зэрэг талхлагдсан, Хад чулуу 80-85% тархсан. Талбайн баруун хэсэгт гуу жалгатай. Хүн, малын хөлд бага зэрэг талхлагдсан.

2.7 Амьтны аймаг

Төв аймаг нь амьтны аймгийн мужлалын хувьд Монгол Дагуурын тойрогт хамаарна. Төв аймагт буга согоо, хандгай, аргаль угалз, хойлог, хун зэрэг 16 зүйлийн дархан цаазат амьтдаас гадна хэрэм, тарвага, үнэг, хярс, гахай, баавгай, шилүүс зэрэг агнуурын ач холбогдолтой 30 гаруй төрлийн араатан, жигүүртэн бий.

Хүснэгт 3. Амьтны аймгийн тойрог

1. Хөвсгөл орчмын тойрог	6. Баруун хойд Монголын тойрог
2. Хэнтийн тойрог	7. Хойд говийн тойрог
3. Баруун Хянганы тойрог	8. Говь-Алтайн тойрог
4. Монгол Дагуурын тойрог	9. Алтайн өвөр говийн тойрог

2.8 Нийгэм, эдийн засаг

Төв аймгийн Сэргэлэн сум нь 1924 онд байгуулагдсан, хуучнаар Түшээт хан аймгийн Дархан гүний хошуу. Баян бүрд, Хайрхан, Хөшиг, Эрдэнэ-Уул, Авдар гэсэн 5 багийн нийт 720 өрхөд 2016 хүн амьдардаг. Улаанбаатар хотоос 62 км, Төв аймгийн төв Зуунмод хотоос 18 км зайд байрладаг. Нийт хүн амын 46 хувь нь сумын төвд амьдардаг. Сумын хүн амын 60 хувь нь залуу болон дунд насныхан, 25 хувь нь хүүхэд, 15 хувь нь хөгшид байна.

ХҮН АМ

Улсын бүртгэлийн хэлтсийн 2022 оны эхний 3 сард төрсөн хүүхэд 314, нас барсан хүн 155, бусад аймаг хотоос шилжин ирсэн 386 хүн бүртгэгдсэн. Төрсөн хүүхдийн 63.1 хувь, нас барсан хүний 111.6 хувь нь хүн ам, өрхийн мэдээллийн сан (ХАӨМС)-д оруулжээ. Улсын төсөвт 2022 оны эхний 3 сард 17.6 сая төгрөг төвлөрүүлсэн нь 2021 оны мөн үеэс 7.6 хувь буюу 1.4 сая төгрөг, Орон нутгийн төсөвт 2022 оны эхний 3 сард 5.2 сая төгрөг төвлөрүүлсэн нь 2021 оны мөн үеэс 14.8 хувиар буюу 906.0 мянган төгрөгөөр тус тус буурсан.

НИЙГМИЙН ДААТГАЛ

Нийгмийн даатгалын байгууллагын мэдээгээр 2022 оны эхний 3 сард НДШ-ийн орлого 6.8 тэрбум төгрөг болж төлөвлөгөө 114.8 хувь биелэсэн. Нийгмийн даатгалын сангаас олгосон дундаж тэтгэвэр 473400 төгрөг болсон.

Нийгмийн даатгалын нийт зарлагын 34.3 хувийг орлогоороо бүрдүүлснээс тэтгэврийн даатгалын сангийн 27.6; тэтгэмжийн даатгалын сангийн 74.2; эрүүл мэндийн даатгалын сангийн 147.4; үйлдвэрлэлийн осол мэргэжлээс шалтгаалах өвчний даатгалын сангийн 31.4; ажилгүйдлийн даатгалын сангийн 40.1 хувийг тус тус бүрдүүлжээ.

НИЙГМИЙН ХАЛАМЖ

Нийгмийн халамж, үйлчилгээний хэлтсийн мэдээгээр 2022 оны эхний 3 сарын нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж, тусламжийг 63748 хүнд олгож, 14.9 тэрбум төгрөгийг зарцуулсан нь 2021 оны мөн үеэс хүний тоо 54.8 хувь 22558 хүнээр, зарцуулсан мөнгөний хэмжээ 23.0 хувь 2.8 тэрбум төгрөгөөр тус бүр өссөн. Нийгмийн халамжийн дундаж тэтгэвэр 284200 төгрөг болсон.

ЭРҮҮЛ МЭНД

2022 оны эхний 3 сард 5245 өвчтөн эмнэлэгт хэвтэн эмчлэгдэн гарсан нь нэг өвчтөнд дунджаар 7.5 ор хоног ногдлоо. Эрүүл мэндийн байгууллагын мэдээгээр 2022 оны эхний 3 сард 184 хүүхэд мэндэлсэн нь 2021 оны мөн үеэс 124 хүүхдээр буурсан. Эмнэлгийн мэдээгээр 2022 оны 3 сард 139 хүн нас барсан нь 2021 оноос 64.0 хувиар өслөө. Нас барсан хүний 23.0 хувь буюу 32 нь эмнэлэгт нас барсан.

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

2022 оны 4 сарын 1-ний байдлаар төллөх насны хээлтэгчийн 29.5 хувь 674.8 мянган хээлтэгч мал төллөж, 679.4 мянган төл гарсны 99.2 хувь 676.3 мянган төл бойжиж байгаа нь 2021 оны мөн үеэс төллөсөн хээлтэгч 43.0 хувь буюу 203.0 мянгаар; бойжиж буй төл 45.3 хувь буюу 210.7 мянган төлөөр тус бүр өсч; 2013- 2021 оны мөн үеүдийн дунджаас төллөсөн хээлтэгч 76.7 хувь 292.9 мянгаар, бойжиж буй төл 77.6 хувь 295.6 мянгаар тус бүр өслөө. Оны эхний төллөх насны ингэний 7.6; гүүний 2.2; үнээний 6.6; эм хонины 33.5; эм ямааны 31.7 хувь нь тус бүр төллөв.

АЖ ҮЙЛДВЭР

Өмчийн бүх төрлийн аж үйлдвэрийн газрууд 2022 оны эхний 3 сард (2015 оны зэрэгцүүлсэн үнэнд шилжүүлснээр) 12.2 тэрбум төгрөг бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэсэн нь 2021 оны мөн үеэс 4.8 хувь буюу 618.9 сая төгрөгөөр буурлаа. Аймгийн нийт бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл буурсан нь ашигт малтмал олборлолт, өмнөх оноос 11.4 хувь буюу 934.6 сая төгрөгөөр буурсан нь нөлөөлөв. 2022 онд нийт үйлдвэрлэлтэд боловсруулах үйлдвэрлэл 15.9, дулааны эрчим хүч 24.5, ашигт малтмал олборлолт 59.6 хувийг тус тус эзлэв.

3. МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

3.1 Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

Хүснэгт 4. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөөний биелэлт

Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал /төгрөг/	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөөний биелэлт								
Үйлдвэрийн дотоод орчны агаар ажиллагсад сөргөөр нөлөөлөх	Агааржуулалтын системийн найдвартай ажиллагааг хангах, засвар үйлчилгээ хийсэн	Дахин боловсруулах үйлдвэр	Дотоод төлөвлөлтөөр үйл ажиллагааны зардалд тусгаснаар			2022 он	“Агаарын тухай” хууль, 2012 он MNS 5365:2004“Агаарын чанарын нийтлэг асуудал. Нарийн ширхэгтэй тоосыг тодорхойлох арга”;	
Ачих, буулгах явцад химийн бодис алдагдах	Тасалгааны температур болон уур амьсгал хэмжигч багаж	Төслийн талбай орчимд ашиглах	ш	150,000	2	300,000	2022 он	MNS5885-2008, “Агаарт байх бохирдуулах бодисын хүлцэх хэм хэмжээ. Техникийн Ачих, буулгах ерөнхий шаардлага”
Хөрсөн бүрхэвчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөөний биелэлт								
Хөрсний эвдрэл, бохирдол, доройтол	Үйлдвэрлэлийн техник, тоног төхөөрөмжөөс гарах хатуу болон ахуйн хуурай хог хаягдал, химийн бодисын хаягдлыг эмх цэгцтэй хадгалан, ангилан, тээвэрлэдэг	Дахин боловсруулах үйлдвэрийн бүхий л хүрээнд	Дотоод төлөвлөлтөөр үйл ажиллагааны зардалд тусгаснаар			2022 он	MNS3297-1991, “Байгаль хамгаалал. Хөрс. Хот суурин газрын хөрсний ариун цэврийн үнэлгээний үзүүлэлтийн норм”	
Ургамлан нөмрөгт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөөний биелэлт								
Тоос, дуу шуугиан зэрэг техноген нөлөөлөл нь ургамлан нөмрөг тоос шороонд	Орчныг зүлэгжүүлж тохижуулан, мод тарьсан	Төслийн талбай доторх	Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөний биелэлтэд тусгасан болно.			2022 он	Эвдэрсэн газрыг ургамалжуулах, техникийн ерөнхий шаардлага.	

дарагдах, стрессдэх зэргээр байгалийн аясаар нөхөн сэргэх, ургах үйл явцад сөрөг нөлөө үзүүлнэ									- MNS 5918:2008; Цэцэрлэг зүлэг ногоон байгууламж
Осол эрсдэлийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт									
Гал унтраах хэрэгслийг зохих газруудад байрлуулж, байнгын бэлэн байдалд байлгах	Галын аюул гарч болзошгүй газруудад анхааруулах хуудас, санамж, зурагт хуудас бэлтгэж байрлуулсан	Үйлдвэр дотор	ш	5	50,000	250,000	2022 он		Гамшгаас хамгаалах хууль
Ажлын байранд нарийн дэг журам тогтоож, тамхи татах тусгай байр, галтай ажил, аюулгүйн нөхцлийн дагуу боловсруулсан журмын дагуу хийх	Ил задгай гал гаргахгүй байх зарчмыг баримтлан зохион байгуулж ажиллуулдаг	Төслийн талбай	Дотоод төлөвлөлтөөр үйл ажиллагааны зардалд тусгаснаар				2022 он	Барилгын норм дүрэм, хөдөлмөрийн тухай хууль, аюулгүйажиллагааны дүрэм, журам, галын аюулгүй байдлын тухай хууль	
Ажилчдыг үйлдвэрийн тоног төхөөрөмжтэй ажиллах заавар зөвлөмж боловсруулж тайлагнадаг	Үүсч болох эрсдэлээс сэргийлэх	Үйлдвэр дотор	Дотоод төлөвлөлтөөр үйл ажиллагааны зардалд тусгаснаар				2022 он	MNS 5145 : 2002 – Стандарт	
Нийт зардал: 550,000									

3.2 Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөний биелэлт

Хүснэгт 5. Цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөний биелэлт

Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн зорилт	Нөхөн сэргээлтийн арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар хэмжээ	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
Төслийн талбайн хашаалалтын дагуу мод, бут тарьсан	Мод бут сөөг	Хашааны дагуу, дотор	ш	93	3,500,000		2022 он	Эвдэрсэн газрыг ургамалжуулах, техникийн ерөнхий шаардлага. - MNS 5918:2008; Цэцэрлэг зүлэг ногоон байгууламж
“Тэрбум мод” хөтөлбөрийн хүрээнд төслийн талбайд тарималжуулсан	Цэцэг	Төслийн талбай дотор	ш	1500				МУЗГТ-н дугаар 350 2021 оны 11 дүгээр сарын 17-ны өдөр “Тэрбум мод” Үндэсний хөдөлгөөний талаар авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээ
“Тэрбум мод” хөтөлбөрийн хүрээнд төслийн талбайд тарималжуулсан	Монгол гацуур	Төслийн талбай дотор гацуур	ш	15	1,130,000	МУЗГТ-н дугаар 350 2021 оны 11 дүгээр сарын 17-ны өдөр “Тэрбум мод” Үндэсний хөдөлгөөний талаар авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээ		
Нийт дүн: 4,630,000								

3.3 Түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

Хүснэгт 6. Түүх соёлын өвийг хамгаалах төлөвлөгөөний биелэлт

Нөлөөлд өртөх түүх соёлын өв	Хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар хэмжээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
Төслийн үйл ажиллагаагаар түүх соёлын өвд үзүүлэх шууд сөрөг нөлөө байхгүй ч болзошгүй нөлөөллөөс	Соёлын өвийг хамгаалах тухай МУ-ын хууль	2022 он		Бүтээн байгуулалтын үйл ажиллагааны явцад		Тухайн үед нь шийдвэрлэх	Соёлын өвийг хамгаалах тухай хууль

урьдчилан сэргийлэх шаардлагатай.					
-----------------------------------	--	--	--	--	--

3.4 Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Хүснэгт 7. 2022 оны Хог хаягдлын төлөвлөгөөний биелэлт

Хог хаягдлын ангилал	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал /төгрөг/	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
Ахуйн гаралтай хог хаягдлыг сар бүр ачуулах	Хог хаягдлыг түр цэгт байршуулах	Төслийн талбайд	ш	30,000	12	360,000	2022 он	МУ-ын “Хог хаягдлын тухай хууль”-ийн 10-р зүйлийн заалт МУ-ын “Ариун цэврийн тухай хууль”
Нийт дүн: 360,000								

3.5 Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр биелэлт

Хүснэгт 8. 2022 оны Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр биелэлт

Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хяналтын цэгийн байршил	Хугацаа ба давтамж	Давтамжийн тоо	Нэгжийн зардал /төгрөг/	Нийт зардал, төг	Тайлбар	Хэрэгжүүлэх хугацаа давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
Хөрсний өнгөн болон дээд үе давхаргын элсжилт, чулуужилт, тоосжилт зэрэг морфологи тогтцын өөрчлөлтийг хянах	Төслийн талбайд 2 байршилд	8 сард дээжлэлт хийх	2 удаа	45,000	90,000	Үйл ажиллагаа жигдэрсэн үед хийлгэх	2022 он	MNS 5850:2019
Унд ахуйн уснаас дээжлэлт хийх	Төслийн төвийн шугамын ундны уснаас	Жилд 1 удаа	1 удаа	38,000	38,000	Жилд 1 удаа	2022 он	MNS 0900:2005 MNS 6148:2010
Нийт дүн: 128,000								

3.6 Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт

Хүснэгт 9. Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт

Төлөвлөсөн арга хэмжээ	Урьдчилан тооцсон төсөв	Хэрэгжүүлэх хуваарь			Хариуцсан албан тушаалтан	Тайлбар
		2022 он				
		Сар	Сар	Сар		
Үйлдвэрийн аюулгүй ажиллагааны сургалтыг тогтмол зохион байгуулдаг;	Төслийн үйл ажиллагааны хүрээнд	Улирал бүр			Гүйцэтгэх захирал Н.Билгүүн	Гамшгаас хамгаалах тухай хууль, 2003 (сүүлийн нэмэлт өөрчлөлт 2012 оны 5 сарын MNS5078-2001, “Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, Үйлдвэрлэлийн эрүүл ахуй” MNS ISO 13688 : 2000 Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа. Эрүүл ахуй. Ажлын тусгай хувцас-Ерөнхий шаардлага
Ажиллагсадыг жилд 1 удаа эрүүл мэндийн үзлэгт хамруулсан;	Төслийн үйл ажиллагааны хүрээнд	Жилд 1 удаа			Гүйцэтгэх захирал Н.Билгүүн	
Тухайн жилийн БОМТөлөвлөгөөг батлагдсан журмын дагуу жил бүр боловсруулан БОАЖЯ-аар батлуулсан;	Дотоод төлөвлөлтөөр	2022 он			Гүйцэтгэх захирал Н.Билгүүн	Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль
Мэргэжлийн байгууллагатай хамтран аюултай хог хаягдлыг хог хаягдлын талаар жилд 1 удаа сургалт зохион байгуулсан	Төслийн үйл ажиллагааны хүрээнд	2022 он			Гүйцэтгэх захирал Н.Билгүүн	Хог хаягдлын тухай хууль

3.7 Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг нөлөөллийн бүсэд оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт

Хүснэгт 10. Нөлөөллийн бүсэд оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт


БОМТ, БОМТ-ний хэрэгжилтийг тайлагнах оролцогч талууд	Тайлагнах хэлбэр	Мэдээллийн агуулга	Зохион байгуулах хугацааны тов	Тайлагнах зардал, төг	Хариуцан зохион байгуулах албан тушаалтан/ажилтан	Зохион байгуулах газар
БОАЖЯ-ны байгаль орчны мэдээллийн сан	Цахим хэлбэрээр	Төлөвлөгөөт Ажлын тайлан, Биелэлтийн үр дүн	Жил бүрийн 11 дугаар сарын 01-ээс өмнө	Дотоод төлөвлөлтийн зардлаар	Гүйцэтгэх захирал Н.Билгүүн	“Цэцүүх трейд” ХХК
Үйлдвэрийн харьяаллын аймгийн ИНХ	Мэдээллийн илтгэл, хэвлэмэл танилцуулга	Төлөвлөгөөт Ажлын тайлан, Биелэлтийн үр дүн, Дараа жилийн БОМТ	Жил бүрийн эхний улирал багтаан	Дотоод төлөвлөлтийн зардлаар	Гүйцэтгэх захирал Н.Билгүүн	Төв аймгийн ИНХ-н танхимд

4. ДҮГНЭЛТ


“ЦЭЦҮҮХ ТРЕЙД” ХХК нь “Химийн хуванцар сав баглаа боодол, дахин боловсруулах эко үйлдвэр” төслийн үйл ажиллагаа хэрэгжиж байгаа болно. Тус компани 2022 онд Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө нь /БОМТ/ нь байгаль хамгаалах төлөвлөгөө, орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөрөөс бүрдэх бөгөөд байгаль хамгаалах төлөвлөгөөнд байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээгээр тогтоосон сөрөг нөлөөллийг багасгах, арилгах арга хэмжээ, дүйцүүлэн хамгаалал хийх, тэдгээрийг хэрэгжүүлэх хугацаа, шаардагдах хөрөнгө зардлыг тусгасан байдаг. “ЦЭЦҮҮХ ТРЕЙД” ХХК нь 2022 онд байгаль хамгаалах төлөвлөгөө, ногоон байгууламж болон хөрс хамгаалал, осол эрсдэл, орчны бохирдлоос сэргийлэх, хог хаягдал, удирдлага зохион байгуулах ажлын төлөвлөгөөг жил болгон боловсруулж 2022 оны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайланд нийт 5,668,000 төгрөгийг байгаль орчны биелэлтэд зарцуулсан болно.

5. ХАВСРАЛТ

5.1 Улсын бүртгэлийн гэрчилгээний хуулбар

МОНГОЛ УЛС ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ		
000238715		
2006.03.01 <i>/ Бүртгэсэн он, сар, өдөр /</i>	9011026056 <i>/ Хувийн хэргийн дугаар /</i>	
Цэцүүхтрөйд		2066521 <i>/ Регистрийн дугаар /</i>
Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани		
<i>/ Хуулийн этгээдийн нэр, хариуцлагын хэлбэр /</i>		
Дүрэм <i>/ Үүсгэн байгуулах баримт бичиг /</i>		
Шийдвэр <i>/ шийдвэрийн нэр /</i>	01 <i>/ дугаар /</i>	1996.04.29 <i>/ он, сар, өдөр /</i>
4799	Худалдааны зуучлал	
4610	Гадаад худалдаа	
52210	Аюултай хог хаягдлыг тээвэрлэх, цуглуулах, хадгалах, дахин боловсруулах, устгах /2020.06.29-2025.06.29/	
49230	Тэсэрч далбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгсэл тээвэрлэх /хугацаа 2020.04.24-2022.10.24/	
49220	Улс хоорондын байнгын ачаа тээвэрлэлт /хугацаа 2019.09.07-2022.10.24	
8610	Эмнэлэгийн хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж ханган нийлүүлэх, импортлох, худалдах /хугацаа 2016.05.07 - 2019.05.07/ /2019.05.07-2024.05.07/	
4669	Малын эм, эмнэлгийн хэрэгсэл импортлох /хугацаа 2016.08.13-2019.08.13/ /2019.10.28-2022.10.28/	
20210	Ургамал хамгаалахад ашиглах бодисыг импортлох, борлуулах үйл ажиллагаа /хугацаа 2020.03.25-2023.03.24	
47300	Химийн хорт болон аюултай бодисыг импортлох, хил дамжуулан тээвэрлэх, ашиглах, худалдах, устгах үйл ажиллагаа /хугацаа 2021.03.29-2024.12.31	
72101	Монгол улсын малын эмийн бүртгэлийн гэрчилгээ 2018.05.03-2023.05.03	
<i>/ Код /</i>	<i>/ Үйл ажиллагааны чиглэл /</i>	
Хугацаагүй <i>/ хугацаа /</i>	2 <i>/ гишүүдийн тоо /</i>	237,800.00 <i>/ хөрөнгийн хэмжээ, мянван төгрөгөөр /</i>
Улаанбаатар, Баянгол, 5-р хороо, энхтайваны өргөн чөлөө, 64/2, Цэцүүх оффис үйлчилгээний төв, Утас1: 70179777, Утас2: 70180632, Факс: 70180632		
<i>/ хуулийн этгээдийн албан ёсны хаяг /</i>		
	УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГАЗАР <i>/ Бүртгэсэн байгууллагын нэр /</i> УЛСЫН БҮРТГЭГЧ <i>/ гэмдэгч /</i> С.МӨНХСАНЧИР <i>/ гарын үсэг /</i>	

Хуулийн этгээдийн үүсгэн байгуулах баримт бичигт оруулсан нэмэлт өөрчлөлтийн бүртгэл

Д/д	Нэмэлт өөрчлөлтийн агуулга	Бүртгэсэн	
		Огноо	Ажилтан тэмдэг
1	Намжил овогтой Билгүүн-э Гүйцэтгэх захирал -р сонгосон(томилсон)-ыг бүртгэв. Цэрэннамид овогтой Намжил-э ТУЗ-ийн дарга-р сонгосон(томилсон)-ыг бүртгэв.	2021.07.24	 С.Мөнхсанчир С.Мөнхсанчир
		2021.07.24	
2	Дахин гэрчилгээ олгов.	2021.08.30	С.Мөнхсанчир



Энэхүү гэрчилгээг хуурамчаар үйлдсэн этгээдэд Монгол Улсын хуулийн дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ. Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ засвартай бол хүчингүй.

000238715

5.2 Газрын эзэмших эрхийн гэрчилгээ



МОНГОЛ УЛС

АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН ГАЗАР ЭЗЭМШИХ ЭРХИЙН

ГЭРЧИЛГЭЭ

Дугаар: 0000020555

Цэцүүх трейд ХХК	2066521		
<i>(аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр)</i>	<i>(регистрийн дугаар)</i>		
Сумын Засаг даргын захирамж	20 20 оны 04 сарын 20 өдрийн А212/ тоот		
<i>(шийдвэр гаргагч)</i>			
шийдвэрийг үндэслэн	Төв	Сэргэлэн	1-р баг
	<i>(аймаг, нийслэл)</i>	<i>(сум, дүүрэг)</i>	<i>(баг, хороо)</i>
4-р зөрлөг		0	хаягт
<i>(гудамжны нэр)</i>		<i>(хөшөөны дугаар)</i>	
байрлах, нэгж талбарын	4109055942	дугаар бүхий	49999 м.кв газрыг
Үйлдвэрлэлийн барилга, байгууламж, бусад газар			зориулалтаар
15	жилийн хугацаатай эзэмшүүлж, эрхийн улсын бүртгэлийн	Э-1419003476	

дугаарт бүртгэж гэрчилгээ олгов.



Энэхүү гэрчилгээ хүчинтэй эсэхийг QR кодыг уншуулж шалгах бөгөөд гэрчилгээнд агуулагдаж буй мэдээллийг харах боломжтой.

Хэвлэсэн огноо: 2022-01-14



МОНГОЛ УЛС

АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН ГАЗАР ЭЗЭМШИХ ЭРХИЙН

ГЭРЧИЛГЭЭ

Дугаар: 0000020554

Цэцүүх трейд ХХК

2066521

(аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр)

(регистрийн дугаар)

Байгаль орчин, Аялал жуулчлалын
сайдын тушаал

20 20 оны 04 сарын 20 өдрийн А0212 тоот

(шийдвэр гаргагч)

шийдвэрийг үндэслэн

Төв

Сэргэлэн

1-р баг

(аймаг, нийслэл)

(сум, дүүрэг)

(баг, хороо)

4-р зөрлөг

0

хаягт

(гудамжны нэр)

(хашааны дугаар)

байрлах, нэгж талбарын

4109055943

дугаар бүхий

20000

м.кв газрыг

Мод үржүүлгийн газар

зориулалтаар

15

жилийн хугацаатай эзэмшүүлж, эрхийн улсын бүртгэлийн

Э-1419003472

дугаарт бүртгэж гэрчилгээ олгов.



Энэхүү гэрчилгээ хүчинтэй эсэхийг QR кодыг уншуулж шалгах бөгөөд гэрчилгээнд агуулагдаж буй мэдээллийг харах боломжтой.

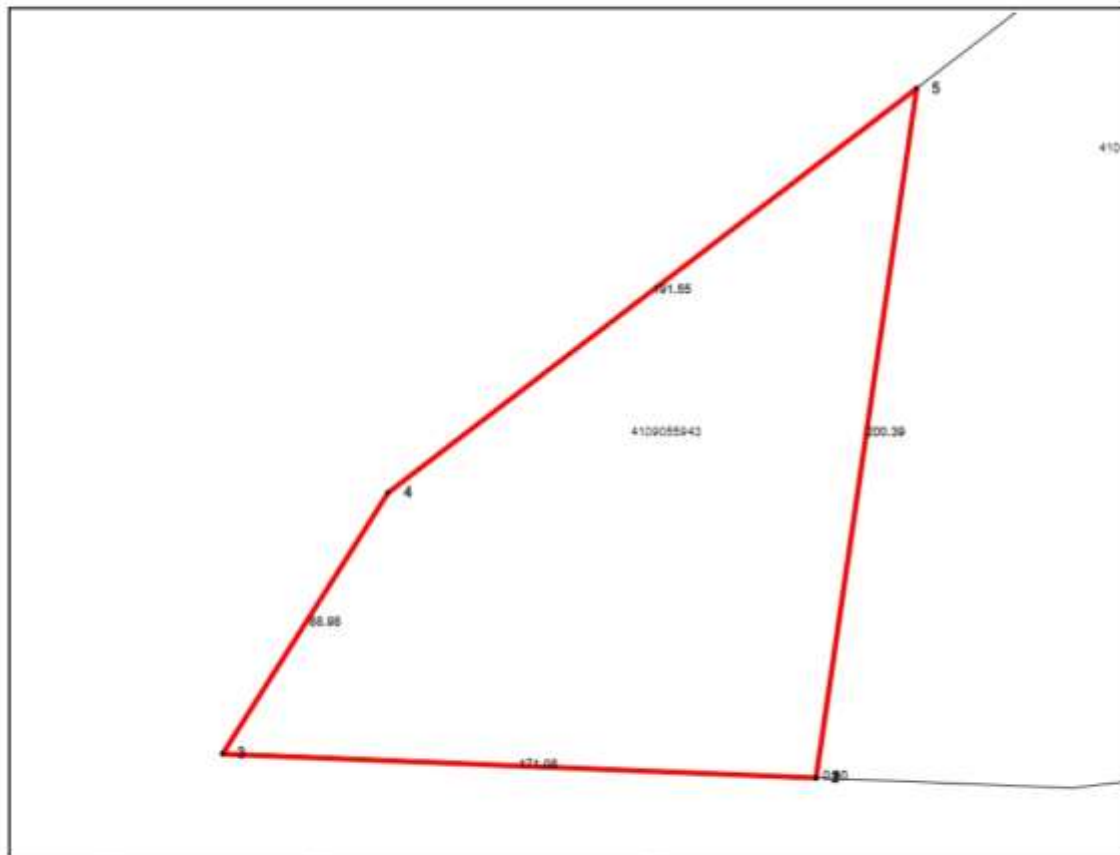
Хэвлэсэн огноо: 2022-01-14

Төв аймгийн Сэргэлэн сум

Нэгж талбарын дугаар: 4109055943 Эрхийн төрөл: эзэмших

Регистрийн дугаар: 2066521 Хуулийн этгээдийн нэр: Цэцүүхтрейд

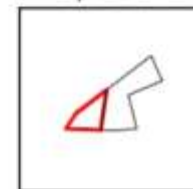
ХАЯГ:	Аймаг/Хот: Төв	Сум/Дүүрэг: Сэргэлэн	Баг/Хороо: 1-р баг	Кадастрын муж: 0090
	Гудамж: 4-р зөрлөг	Тот: 0		



Зургийн масштаб = 1:1543 (1 сантиметрт 15.43 метр багтана)

Хэвлэсэн огноо: 2022-01-14

Орчны тойм



Координатын систем:

WGS84/UTM 48N

EPSG: 32648

Нэгж талбар

Масштаб = 1: 27084

№	X	Y	Урт
1	665211.63	5284098.77	200.39
2	665188.26	5283899.99	0.00
3	665188.26	5283899.99	171.08
4	665016.89	5283901.97	88.98
5	665062.52	5283978.32	191.55

Барилга

№	X	Y	Урт	Дугаар	Талбай
---	---	---	-----	--------	--------

Талбайн хэмжээ: 20000 квадрат метр



Энэхүү кадастрын зураг нь газар эзэмших, ашиглах эрхийн гэрчилгээ болон гэрээний хамт хүчин төгөлдөр болно.

5.3 Ногоон байгууламжийн зураг, зардал







Цахим гүйлгээний баримт

Хүсэлтийн лавлах дугаар: 126761723

Татсан огноо: 2022-10-28 16:15

Шилжүүлэгчийн дансны дугаар	Хүлээн авагчийн данс	Гүйлгээний дүн	Гүйлгээний төлөв
1715132986 IBAN: MN73 0015 0017 1513 2986	5026002300	3,500,000.00 MNT	Амжилттай
Шилжүүлэгчийн нэр ЦЭЦҮҮХТРЕЙД ХХК	Хүлээн авагчийн нэр БУЯН ТУЯА	Гүйлгээний утга 93 ш мод бут сөөг, 1500 ш цэцгийн төлбөр	
	Хүлээн авагчийн банк Хаан банк	Гүйлгээний огноо 2022-07-01	



Бүх эрх хуулиар хамгаалагдсан. © Golomtbank ХХК.



Цахим гүйлгээний баримт

Хүсэлтийн лавлах дугаар: 126476903

Татсан огноо: 2022-10-28 16:14

Шилжүүлэгчийн дансны дугаар	Хүлээн авагчийн данс	Гүйлгээний дүн	Гүйлгээний төлөв
1715132986 IBAN: MN73 0015 0017 1513 2986	5163493276	1,130,000.00 MNT	Амжилттай
Шилжүүлэгчийн нэр ЦЭЦҮҮХТРЕЙД ХХК	Хүлээн авагчийн нэр ГАН-ОЧИР ЭНХ-ОРГИЛ	Гүйлгээний утга Үйлдвэрт 15 ш гацуур мод	
	Хүлээн авагчийн банк Хаан банк	Гүйлгээний огноо 2022-06-30	



Бүх эрх хуулиар хамгаалагдсан. © Golomtbank ХХК.

5.4 Хог хаягдлын гэрээ

БАТЛАВ:
ЗАСАГ ДАРГА /Л.ТӨМӨРЧӨДӨР/

Хог хаягдлын гэрээ

2022 оны 02-р сарын 17 өдөр

Дугаар 19

Гэрээний зорилго:

Монгол Улсын “Хог хаягдлын тухай” хуулийг хэрэгжүүлж хүний эрүүл мэнд, байгаль орчинд үзүүлэх хортой нөлөөллийг арилгах, түүнээс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор хог хаягдлыг бууруулах ангилах, цуглуулах, тээвэрлэх, хадгалах, дахин боловсруулах, эргүүлэн ашиглах, устгах зорилготой.

Гэрээний эрх зүйн үндэслэл:

- Монгол Улсын хог хаягдлын тухай хууль
- Монгол Улсын Ариун цэврийн тухай хууль

Гэрээ байгуулагч талууд:

Нэг талаас Төв аймгийн Сэргэлэн сумын ЗДТГазрыг төлөөлж Байгаль орчны асуудал хариуцсан мэргэжилтэн Г.Дэлгэрсүрэн нөгөө талаас “Цэцүүх трейд” ХХК тохиролцож 2022 оны 02-р сарын 16-аас 2023 оны 02-р сарын 16-ийг хүртэлх 1 жилийн /нэг/ хугацаатайгаар энэхүү гэрээг байгуулав.

НЭГ. ААНэгж, байгууллагын эрх, үүрэг

1.1. Монгол Улсын “Хог хаягдлын тухай” хуулийн 10-р зүйлийн заалт, Сэргэлэн сумын ИТХ-ын тэргүүлэгчдийн 2014 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдрийн 62 тоот тогтоолыг үндэслэн хог хаягдал гаргасаны төлбөрт сар бүр 30000 /гучин мянга/ төгрөг буюу жилд 360 000 /гурван зуун жаран мянган / төгрөгийг /Төрийн сан банк/ шилжүүлж байна.

1.2. ААНэгж, байгууллага өөрийн ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хогийг тогтсон хугацаанд цэвэрлэх, тээвэрлэх, хог хаягдлын талаархи дүрэм, журам, стандартын шаардлагыг хангаж зориулалтын цэгт хаяж байх.

1.3. ААНэгж, байгууллага үйлчилгээний явцад үүсдэг хог хаягдлын хэмжээ түүний тухай мэдээллийг сумын ЗДТГазарт үнэн зөв мэдээлж байх.

1.4. Хог хаягдлын ангилан хаях талаар зохих мэдээллийг ажилтандаа эзэмшүүлж аюулгүй ажиллагааны шаардлагыг хангаж ажиллах.

1

ХОЁР. Сумын ЗДТГазрын эрх үүрэг

- 2.1. Монгол Улсын “Хог хаягдлын тухай” хуулийн 10-р зүйлийг үндэслэн ААНэгж, байгууллагаас хог хаягдал гаргасан төлбөр нэхэмжилж авна.
- 2.2. Хуулиар олгосон эрхийн дагуу ААНэгж, байгууллага өөрийн ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлын хэмжээний талаар өгч буй мэдээлэл, орчны ариун цэврийн байдалд хяналт тавьж, шаардлага тавих эрхтэй.
- 2.3. Хог хаягдлыг ил асгах, орчин тойрныг бохирдуулах, ариун цэврийн шаардлага хангаагүй нөхцөлд эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол “Зөрчлийн тухай” хуулийн дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.

ГУРАВ. БУСАД

Монгол Улсын “Хог хаягдлын тухай” хууль, сумын ИТХ-ын тогтоолд өөрчлөлт орсон тохиолдолд төлбөрийн хэмжээг харилцан тохиролцож гэрээнд нэмэлт өөрчлөлт оруулна.

Гэрээ байгуулсан:

Төв аймаг Сэргэлэн сумын
Байгаль орчны хяналтын улсын
байцаагч
..... /Г.Дэлгэрсүрэн/
Утас: 99208676,92067989

Хаяг
Утас: 99057786



5.5 Хөрсний шинжилгээний хариу



“НАРТ ШУУН КОНСАЛТИНГ” ХХК ХӨРСНИЙ ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ



Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сонгино Хайрхан дүүрэг, 19-р хороо, ҮЭГ, ЗК 17024 Ш/х 10
Утас: (976)-99176123, 99231836

E-mail: nartconsulting@gmail.com

№ 22/10-28/2

Захиалагч: “Цэцүүх трейд” ХХК

Дээж авсан цэг: Төв аймаг, Сэргэлэн сум, 1-р баг Баан зөрлөг, Дахин боловсруулах үйлдвэр

Сорьц авсан огноо: 2021 оны 10 сар 24 өдөр

Шинжилгээ хийсэн огноо: 10 сарын 28

Харилцах утас:

1. ХӨРСНИЙ ХИМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД



№	Дээж авсан гүн, см	pH	Давс, %	ЦДЧ, ds/m	Ялзмаг, %	CaCO ₃ , %	NO ₃ , мг/100г	Солилцох сууриуд, мг-экв/100 г		Шим тэжээлийн элементүүд, мг/100г	
								Ca ⁺²	Mg ⁺²	P ₂ O ₅	K ₂ O
Зүсэлт 1											
1	0-20	8.14	0.048	0.101	0.88	0.32	0.25	9	4	3.4	21
2	20-40	7.74	0.026	0.043	0.94	0.0	0.10	8	3	3.6	11

2. ХӨРСНИЙ МЕХАНИК БҮРЭЛДЭХҮҮН

№	Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
		1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
Зүсэлт 1								
1	0-20	69.5	17.2	4.9	2	3.3	3.1	8.4
2	20-40	61.9	19	10.2	1.6	6	1.3	8.9

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжинд хамаарна.

ЗАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ АРГЫН СТАНДАРТУУД: (Агрохимийн үзүүлэлтүүд
MNS3310:1991, MNS ISO10390, Механик бүрэлдэхүүн MNS6824:2020)

ЗАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭГ ГҮЙЦЭТГЭСЭН:  Х.УУГАНЦЭЦЭГ, ДЭНХЧИМЭГ
ХЯНАСАН ЛАБОРАТОРИЙН ЭРХЛЭГЧ:  Г.СОЛОНГО Ph.D

5.6 Усны шинжилгээний хариу



“НАРТ ШУУН КОНСАЛТИНГ” ХХК ХӨРСНИЙ ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ



Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сонгино Хайрхан
дүүрэг, 19-р хороо, ҮЭГ, ЗК 17024 Ш/х 10
Утас: (976)-99176123, 99231836
E-mail: nartconsulting@gmail.com

№ 22/10-28-1

Захиалагч: “Цэцүүх трейд” ХХК

Дээж авсан цэг: Төв аймаг Сэргэлэн сум 1 баг Баян зөрлөг ПП&ПП дахин боловсруулах үйлдвэр

Сорьц авсан огноо: 2022 оны 10 сар 24 өдөр

Уст цэгийн төрөл: Гүний худаг

Зориулалт:

Харилцах утас:

Аргын стандарт: MNS1097:1970

Катион	1 дм ³			Анион	1 дм ³		
	мг/л	мг-экв/л	мг-экв/%		мг/л	мг-экв/л	мг-экв/%
Na ⁺				CO ₃ ⁻	0.0	0.0	0.0
K ⁺	23.00	1.00	19.76	HCO ₃ ⁻	252.00	4.13	81.61
Ca ⁺⁺	60.00	2.99	59.12	Cl ⁻	24.00	0.68	13.38
Mg ⁺⁺	13.00	1.07	21.12	SO ₄ ⁻	6.00	0.17	3.34
				NO ₃ ⁻	3.00	0.08	1.67
Дун	96.0	5.06	100	Дун	285.0	5.06	100

Анион катионуудын нийлбэр:

(Σ_{А+К} 381.0 мг/л

HCO₃ ийн хагасыг хассан анион, катионуудын нийлбэр: 255.0 мг/л

Физик үзүүлэлтүүд

Өнгө: 0- өнгөгүй

Үнэр: 0-үнэргүй

Булингар: булингаргүй

Тунгалаг: Тунгалаг

Хуурай үлдэгдэл, мг/л: 169 ppm

Ерөнхий хатуулаг: 4.06 мг-экв/л

/бага хатуулагтай ус/

Урвалын орчин: pH- 8.12

Цахилгаан дамжуулах чадвар:

ЕС -0.426 ds/m

TDS: 209 ppm

$$M(0.38) = \frac{HCO_3 \ 82 \ [Cl \ 13]}{Ca \ 59 \ [Mg \ 21 \ Na \ 20]}$$

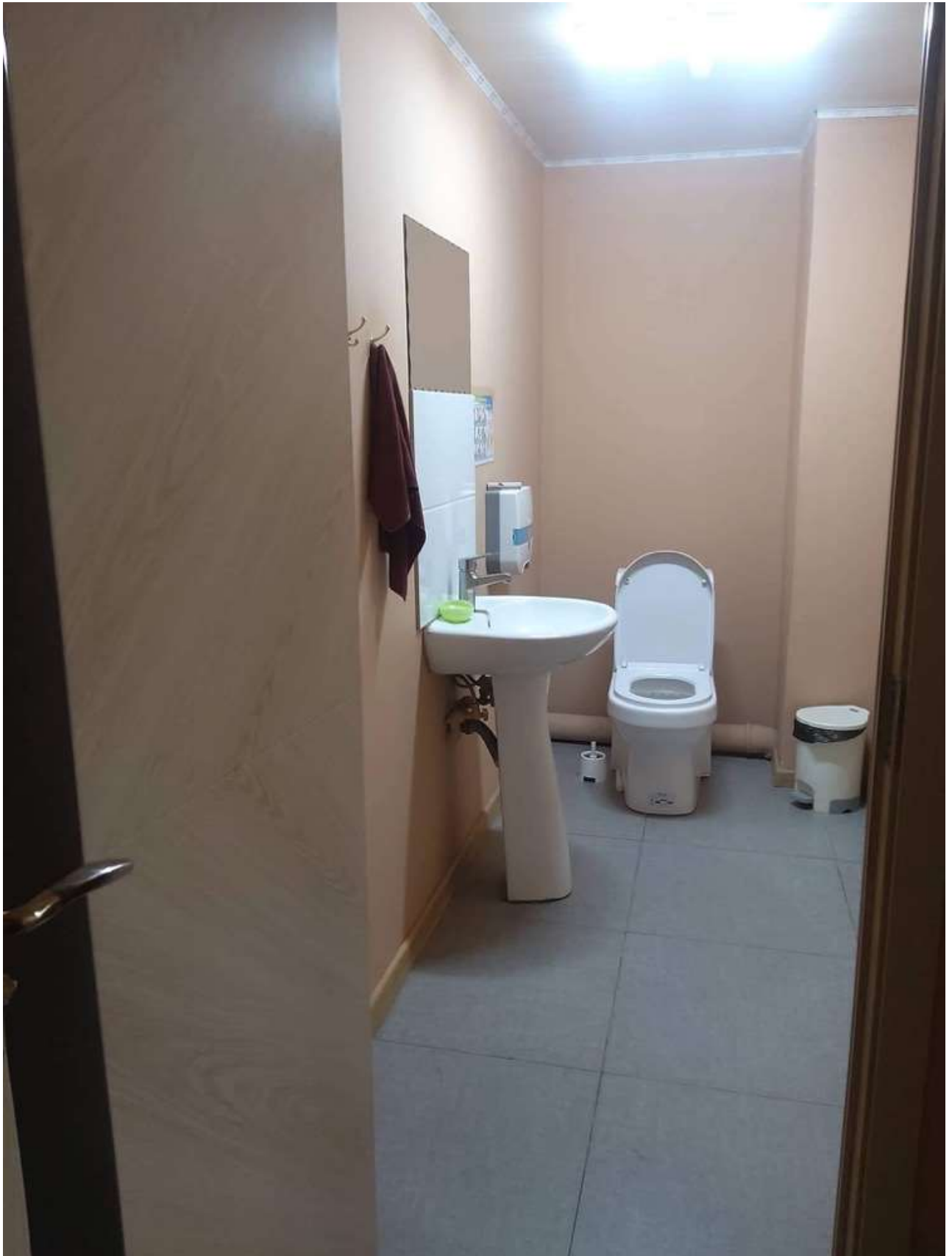
Химийн бүрэлдэхүүнээрээ Гидрокарбонатын анги, кальцийн бүлэг, II төрлийн цэнгэг буюу дунд зэргийн эрдэсжилттэй, бага хатуулагтай ус.

Жич: усны сорьцыг шинжлүүлсэн байгууллага хувь хүн харилцаа гүйцэтгэсэн болно.

ЗАДЛАН ШИНЖЛЭГЧ:

ХЯНАСАН ЛАБОРАТОРИЙН ЭРХЛЭГЧ: Г.СОЛОНГО РЬ.Д

5.7 Ариун цэврийн байгууламж



5.8 Хаягдал ангилах хогийн сав



